

De jongens van Bee at Home

Ton Thissen

Op 20 oktober sloot de Floriade 2002 zijn poorten. En daarmee viel ook het doek voor Bee at Home. 14 Dagen eerder (op 7 okt. jl.) had ik een gesprek met Jos Hooyman. Zijn broer Piet had paviljoendienst.

'Het verschil tussen m'n broer en mij is tweërlei: Piet is 70, ik ben 66; voor Piet loopt de zaak gesmeerd als ook de details, de kleine dingetjes zeg maar, allemaal kloppen. Is dat niet helemaal het geval dan kan hij nog wel eens chagrijnig worden. Ik roep dan: 'Kijk nou eens naar wat er allemaal goed gaat'. Op basis daarvan ben ik over het algemeen een redelijk goed gehumeurd mens'.

Als ik ergens in september met de gebroeders een afspraak probeer te maken voor een interview, zegt Piet: 'Dan moet je nou eens bij mijn broer zijn. Ik ben al veel te vaak aan het woord geweest'. Daaruit concludeer je dan dat Jos van de zwijgzame soort is, meer een doener dan een prater. Maar zover gaan de verschillen nou ook weer niet. Ook Jos blijkt te kunnen praten als Brugman.

Zo tref ik hem in eerste instantie echter niet aan. Hij is op de Stommeerkade 11 te Aalsmeer in zijn eentje doende met een vlonder aan een zijkant van zijn sinds enkele maanden door hem en zijn vrouw bewoond pand, dat tijdens de Floriadeperiode ingrijpend verbouwd is. Ook dát nog, denk je dan.

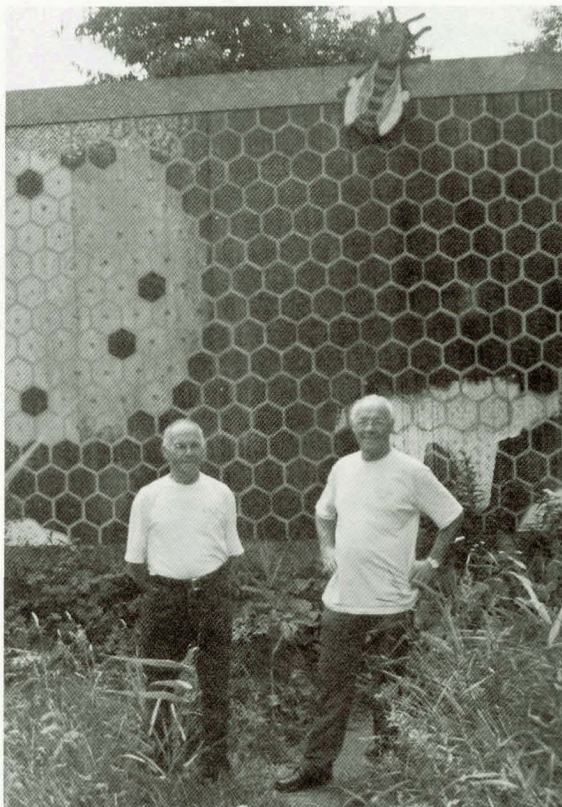
Imkerkursus

Eenmaal voor het eigenlijke gesprek aan de tafel gezeten waaraan kennelijk alles pleegt plaats te vinden, heeft hij het dan ook niet over Bee at Home in engere zin. Het gaat over alles, over iedereen, over meer dan het afgelopen jaar. Jos: 'Want je moet niet vergeten dat dit circus drie jaar geleden is gestart. En daaraan gaat eigenlijk nóg eens een jaar vooraf: het

Kind:

'En waar is de koning nou?'

jaar dat ik besloot te gaan imkeren omdat ik met mijn tuinderij was opgehouden. Bang voor het gat, hé. Ook mijn broer Piet vond dat een goed idee. We wisten als fruitteiler natuurlijk wel wat van bijen – we hadden ze op het bedrijf – maar lieten dat altijd aan

De jongens van 'Bee at Home' zijn samen 136 jaar jong.
(Links Jos, rechts Piet)

de imker over. En tijdens die cursus kwam het verzoek van Dick Vunderink, de voorzitter van onze afdeling Amstelveen en toen ook landelijk voorzitter van de VBBN. Waarom hij dat vroeg? Ja, dat zou je hem zelf moeten vragen, wat jammer genoeg niet meer kan. Ach, ik dacht toen dat ik daar wel mee weg kon. Ik was en ben kerngezond, organiseren ligt me wel en van de handen uit de mouwen steken ben ik nooit vies geweest. Daarbij komt dat ik geen binnenzitter ben. Wel wilde ik per se mijn broer erbij betrekken. Wij vullen elkaar goed aan'.

Een klerezooi

We beginnen aan een dikke klapper met foto's en zien eerst het stuk terrein waarop het bijenpaviljoen moet gaan verrijzen. Jos: 'In één woord: een klerezooi. De enige infrastructuur bestond uit een weg ernaar toe. Zo konden we met onze trekker van zo'n 40/50 pk en een frees ter plekke komen. Een hele klus. In de

avonduren bezochten we bijenverenigingen in de buurt om aan menskracht en materiaal te komen. Het ging niet allemaal van een leien dakje, maar na verloop van tijd ontstond toch een soort van werkgroep, ondersteund door André Hageman (administratie), Huib Koel (penningmeester) en Jan van de Berg (imker/architect). 'Het moet een intrigerend gebouwtje worden', zei Jan. 'Een publiekstrekker'. Aanvankelijk was het idee met strobalen te werken. Daar zijn we ettelijke malen voor naar Balk in Friesland geweest, waar zo'n strohuisproject werd uitgevoerd. De mensen van de Floriade vonden het prima (iets apart) en zelfs de brandweer had geen bezwaar. Maar ja, da's nog een heel gedoe met die strobalen. Die moesten komen van de oogst van 1999 om er in 2000 mee te werken. Ze moeten ook precies op maat

296

Een Amsterdammer: 'Je ken wel sien dat 't Hollandse bijen zijn: ze houwten rechts!'

zijn en bij een bepaalde opraapsnelheid geperst. Het is niet doorgegaan. Ook omdat er geen geld voor was'.

Geld, geld ...

Hoe was de financiering geregeld? Over welk bedrag konden jullie beschikken? Jos: 'Op het moment van het afblazen van dat strobouwproject konden we over zo'n f35.000,- (± €15.900) beschikken voor het totaal. Nou, daar doe je dus niks mee. Dat moest op zijn minst het dubbele zijn. En dan nog zouden we – gewoon gezegd – moeten schooien, ritselen en proberen het een en ander aan materialen voor een prikkie te kopen of zo lang te lenen. We hebben toen dan ook de handdoek in de ring gegooid. Maar als de nood ... Broer Piet – hij is vele jaren secretaris van het bestuur van de VBA (Verenigde Bloemenveiling Aalsmeer) geweest – hoorde de voorzitter van de VBA tijdens de jaarvergadering '02 een vergelijking maken tussen het veilinggebeuren en het bijengebeuren. 'Die hangt!', zei Piet. Kort en goed de VBA bleek goed voor een belangrijk bedrag. Zo was er ook een zwerm op Schiphol. Wij ernaar toe. Met een gezicht van 'voor niks gaat de zon op'. Dat heeft toen geleid naar het Schipholfonds en naar f 4.750,- (± €2.150) Met dat geld zijn toen de panelen met al die cellen geschilderd. Nóg goedkoop hoor. Met een aanvullend bedrag van de VBBN beschikten

Piet komt; Jos gaat. De zoveelste aflossing van de wacht.

we tenslotte over zo'n f 75.000,- (ruim €34.000). Daar hebben we het mee gedaan.'

Aan de slag

Na het echec van de strobalen tikten de gebroeders bij een kassenrenovatiebedrijf, waarmee zij vroeger zaken deden een oud kasje op de kop. Het bedrijf hielp wel een handje mee en er kwam af en toe ook een vakman aan te pas maar het meeste werk kwam toch voor hun rekening. Met een geleend aggregaatje – stroom was er op het Floriadeterrein nog niet – reden ze dagelijks met een aanhanger op en neer, want iets waardevols kon je daar niet laten staan. De vitrine werd van Ko Zoet afgekeken, een verenigingslid zorgde voor de bijen, een ander nam de tuin voor zijn rekening. Van een winkel in Aalsmeer kreeg men de ruiten voor de vitrine en weer een andere imker zette het geval in elkaar.

Jos: 'Ik was een meer dan tevreden mens in die dagen. Heel de werkgroep trouwens. Dat neemt niet weg

*Een ongelovige wetenschapper:
(Na de mededeling dat een koningin
de zaadcellen enkele jaren kan
opslaan)
'En daar komt geen diepvries aan te
pas?'*

dat, als ik het – en dan wel graag binnen enkele jaren, want 10 jaar is ver weg – over zou moeten doen, ik zou stoppen met mijn bijdrage na voltooiing van het paviljoen. Ik zou dan nog wel heel graag zo nu en dan als vrijwilliger willen optreden om het publiek voor te

lichten, maar ik zou nee zeggen tegen de werkzaamheden daarna. Broer Piet is het in deze helemaal met me eens. Want het is niet niks om over zo'n lange periode om de andere dag dienst te hebben, d.w.z. van 07.30 uur tot 11.00 uur bezig zijn met zorgen

'Verkoopt u ook honing van scharrelbijen?'

voor lunchpakketten voor de vrijwilligers, stofzuigen, koffiezetten, de vrijwilligers ontvangen en instrueren. En als er een of twee van hen niet komen opdagen, blijf je tot 17.00 uur, want de balie moet met het oog op diefstal in ieder geval steeds bezet blijven en zo'n vrijwilliger wil ook wel eens een uurtje over de rest van de Floriade lopen. Wel hebben we anderen bereid gevonden 's avonds de tent af te sluiten. In het begin vroegen we trouwens de vrijwilligers een eigen lunchpakketje mee te nemen. Later konden we ze dat aanbieden, omdat we nog al wat honing bleken te kunnen verkopen. Er waren bezoekers die wel 15 potten meenamen. Ook het honinglepeltje liep gesmeerd'.

Vrijwilligers

Over de bereidheid om als vrijwilliger (imker/voorlichter) op te treden heeft Jos overigens niet echt te klagen. Gelukkig maar, want er zijn er drie per dag nodig en dat zeven dagen in de week. Hij vond het overigens gemakkelijk hoe ze zo'n beetje ieder hun eigen verhaal vertelden. Daar zat nogal wat tegenstrijdigheid in. De een zei dat dit volk wel honger zou hebben; de ander dat het voer genoeg had. De een meende dat dit volk vanmiddag nog zou gaan zwermen; de ander dat het absoluut geen zwerm-

neiging had. En het publiek slikte alles, want het publiek wist maar twee dingen van bijen: ze maken honing en ze steken. Maar ... het publiek was wél geïnteresseerd: tussen elf uur 's morgens en vier uur 's middags verbleven er door de bank genomen steeds zo'n 50 bezoekers in Bee at Home. Jos: 'Het komend weekend (11 t/m 13 oktober) wacht elke vrijwilliger (of hij nu eenmaal of vijfmaal dienst gedraaid heeft) een verrassingspakket. Hij/zij moet het wel komen ophalen. Daar staat dan een vrijkaartje van de Floriade tegenover. Ik was er zeer content over dat het bestuur van de Floriade daar geen enkel punt van maakte. Het pakket bestaat uit elf ingrediënten, waaronder een honingkookboek, zeer aparte bloembolletjes, de bekende CD-rom, twee vrijkaartjes voor het Zuiderzeemuseum en natuurlijk hét T-shirt'.

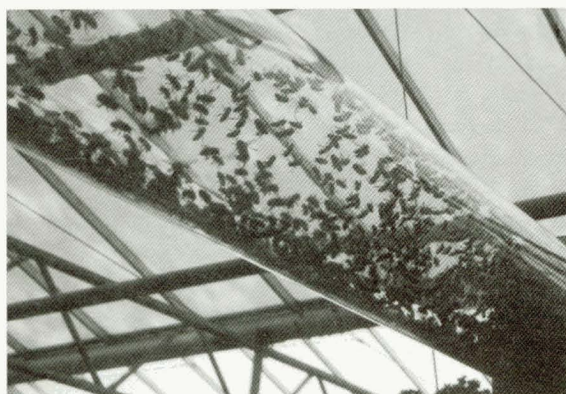
Kind:

*(Als het ziet dat er een kroontje op een kussentje in de vitrinekast ligt):
'Ze is dus thuis!'*

En dan ...

Ik plaag hem een beetje als ik zeg dat ik denk dat hem en zijn broer straks wellicht een lintje of een VBBN-onderscheiding te wachten staat. Jos: 'Dat is het laatste waarop we zitten te wachten. We stáán al 200 dagen in het zonnetje, want je hoort elke dag dat je goed werk geleverd hebt. Het mooiste is dat iemand die op de Floriade ook Bee at Home heeft bezocht, daarover uitvoerig positief uitpakt, terwijl hij/zij niet weet dat jij erbij betrokken bent'. Als ik hem vraag waarin voor hem het genoeg van die hele Bee at Home-onderneming gelegen heeft, is zijn reactie: voor 25% in het verwezenlijken van het gebouw, voor 25% in het inrichten ervan, voor 50% in de communicatie (ook via de vrijwilligers) met het publiek.

Na afloop van ons gesprek gaan we nog even naar de Historische Tuin van Aalsmeer, waar hij de bijenstal beheert. Hier komt meteen weer de fruitteler om de hoek: oculeren is wat anders dan enten. En de seringenteelt is hem nog steeds aan het hart gebakken. We staan achter de bijenkasten en kijken op de zonnige, drukke vliegplank. 'Mooi hé. Daar doen we het allemaal voor'.

Je kunt het niet zo zien, maar ze houden rechts op de snelweg.